

Božič in vojaki.

Božični prazniki, — vsi se jih veselimo! Tisočeri naših vojakov ob meji, ki branijo s svojim mladim življenjem domovino in cesarja, praznovali bodo božič s puško v roki, v mrazu, pred bajoneti sovraga . . . Odrtejmo si par krajcarjev od ust in darujmo jih našim vojakom! Ne pozabimo jih! Kdor hoče kaj darovati — in tudi najmanjši dar je dobro došel — naj to vpošlje naravnost na c. k. državno vojno ministerstvo na Dunaju ali pa na upravo „Štajerca.“

Denarji v hranilnicah.

Od raznih strani smo dobili skrbna vprašanja gledè varnosti po raznih denarnih zavodih naloženih denarjev. Neki brezvestni hujskači in pa neumrljiva neumnost razširjajo vest, da bi v slučaju vojske vlada vzele hranilnične denarje. To je seveda brezvestna, grda laž! Naša c. k. vlada vendar ne obstoji iz samih roparjev! Zasebna lastnina ostane v miru kakor v vojni nedotaknjena. Če bi torej vojna v resnici nastala, pa če bi bila tudi naša država poražena, — denar v naših hranilnicah ostane vedno varen, Saj jamčijo zanj večinoma mesta in okraji. Pa tudi brez tega bi bil varen! Opozarjamo torej naše somišljenike, da naj nevedne ljudi podučijo, da vsled vojne nevarnosti ali vojne same nikdo ne more in ne bode svojega v hranilnicah naloženega denarja izgubil. Le tepci verujejo v take bajke, hujskače pa naj se naznani in spravi pod ključ . . . Mirna kri!

Znanje je najboljši pomočnik kmeta.

Spisal L. Stocker.

Hitro se spreminja čas. Neprenehoma beži naprej — z velikanskimi koraki. Staro se podira in novo življenje klije iz razvalin. Ta predrugačba se je zgodila v veliki meri v kmetijstvu. Konkurenčni boj in pa zavest dolžnosti, pridobivati hitro se množujočem človeštvu kruha, bila je moč, ki preganja naprej. Kakšna razlika je nastopila med današnjim kmetijskim obratom in onim iz srede lanskega stoletja! Takrat še ni primanjkovalo poslov, vsa pomožna sredstva so bila cena, nevarnosti manjše, davčna bremena nižja, tudi življenjske potrebsčine kmetovalca manjše. Tako se je lahko tudi z manjšimi dohodki izhajalo, katere je bolj ekstenzivno gospodarstvo dalo. Za izvrševanje kmetijske obrti je zadostovala zdrava domača pamet. Naravoslovno in obratno-gospodarsko znanje je bilo še malo in v tem oziru je bilo kmetijstvo v kljub svojemu stoletja dolgemu obstoju še mlado. Vse to pa se je temeljito spremenilo in sicer z obučevanja vredno naglostjo. Razvitek mest in klic po „več kruha in mesa“, iz nakopičenja ljudi v industriji in mestih nastali socialni pojavi so prisilili kmetijstvo do hitrega razvitka. Znanost in tehnika sta bili neumorno delavni, da dobita nova sredstva za zvišanje dohodkov iz zemljišča.

Kmet je moral zaklad svojega znanja povečati, da je odgovarjal spremenjenim težavnejšim zaslužnim razmeram in da je zamogel dana pomožna sredstva izpoznati ter porabiti. Kdor tega ni znal, je pojmil ali pa živel le klavarno bedno življenje. Ako se v naši obrti, ki je polna trpljenja in veselja, okoli oziram, moramo priznati: kmetijstvo postalo je znanost in umetnost, ki zahteva celega moža z bogatim znanjem. Tudi politične razmere so postale bolj zmešane. Kmetijsko prebivalstvo mora tedaj tudi v gospodarski politiki z duhom časa korakati, ako hoče, da se bode njegove pravice varovale.

Pač mora imeti kmetovalec še neko posebno lastnost: Potrpljenje in vstrajnost. Kolikrat so najlepše nade uničene, kolikrat ne grè vse skupaj; potem je treba iz novega pogumno, z zaupanjem v Boga, začeti ter na boljše čase upati.

Najhitreje podleže v gospodarskem boju tisti, katerega duh ni oborožen, ki je v ravnanju in v svojem delu starokopitnež. Ako pa ima kmet duševno orožje, našel bode svojo pot tudi v najbolj viharjih časih. To vidimo povsod v praksi dokazano. Ako poseduje kmetovalec primerno znanje, potem grè v gospodarstvu naprej, postal bode obenem vredni in spoštovani član občine. Orožje „znanje“ varuje dom in družino in pospešuje splošni blagor.

Ta zlati biser „znanje“ pridobi si eden z lastnim naprednim podukom, drugi zopet s strokovnim šolskim obiskom. Lastni napredni poduk (brez tuje pomoči) daje navadnemu človeku le

nepopolni uspeh, kèr primanjkuje mnogokrat potrebnega temelja in posvetovalca. V urejenem poduku pa, katerega vodijo izsolane strokovne moči, je pridobitev znanja mnogo sigurneja in popolnejša; na tako pridobljenem temeljnem znanju zamore se v vsej bodočnosti naprej zidati. Zato mora vsak prijatelj kmetijstva in kmetijskega stanu zaklicati: „Pošljite svoje sinove v kmetijske šole, kajti le tako jim dajete najboljšo oporo za življenje!“ Znanje je moč! To velja tudi pri kmetijstvu in sicer ravno tako pri graščaku kakor pri kmetovalcu!

Boljše se kapitala ne more naložiti, kakor z obiskom kmetijskega šolstva. Kadar postane to splošno prepričanje, kadar se pojavi vedno več naprednih kmetov, — takrat postane kmetijski stan za vso bodočnost temeljni obok države, nikdar izsušeni vir za vse v velikem mestu izrabljene telesne in duševne moči. Z ozirom na važnost kmetijstva je vredno truda vseh poštenih src, da se to pospešuje. Kajti z blagvom dežele pridobiva i mesto!

Kako že pravi cesar Friderik Veliki?

„Ne samo z našim orožjem in našo močjo utrdimo državo, marveč tudi z globoko izobrazbo naših kmetov.“ (Landbote“).

Zobna krèma
KALODONT
Ustna voda 40

Albanija.

Poročali smo, da so v Valoni in drugih mestih albanski voditelji proglasili samostojnost Albanije in s tem vstvarili na Balkanu novo državo. Postavili so se takoj pod varstvo Avstro-ogrške in Italije. Izvolili so provi-

Ismael Kemal Bey

zorično vlado, kateri načeluje Ismael Kemal bey; prinašamo danes sliko tega izbornega moža, ki je med Albanci pač najboljša glava in ki je tudi velik ljubitelj Avstrije. Albanija obsega cele doslej turške vijalete Skutari in Janina ter dele vijaletov Kosovo in Monastir.

Koledar naprednega čebelarja za mesec december.

(Piše: Alojzij Krizanič, Vel. Nedelja.)

Zimski počitek oz. mir je našim ljubljencem nad vse potreben, da se v svojem grozdu lepo stisnjene grejejo in so nekako otrpljene. Tudi so imele cel mesec november dovolj lepih dni za čiščenje, da so se otrebile svojega blata zunaj panja.

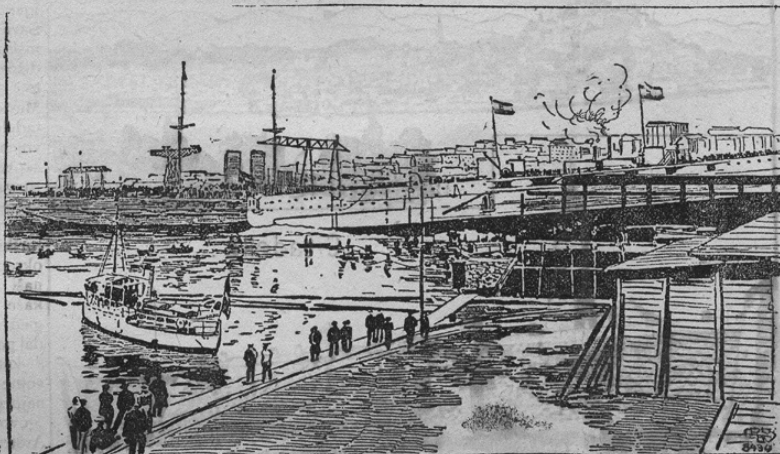
Ako imajo čebele dovolj živeča, katerega se jim je za vzimljenje dodati moralo, potrebujejo še poleg tega dovolj svežega zraka. Zato nam je dolžnost umrle čebele in pa smet ki se mogoče nabere pred ali za pilko (Flugloch) previdno brez ropota lepo odstraniti. Ravno tako sneg odstraniti.

Kakor je pa v panjih večer mir po zimi, tako ima priden čebelar dovolj dela, da drobi in kuha ali preša staro sato, si iz njega nareja umetne medstene, da jih ima ob času spomladanskega razširjanja oz. rojenja vsak čas pri rokah.

Tudi orodje in panji se naj v zimskih mesecih vse pripravijo in izboljšajo. Pred vsem se pa poprimo različnih strokovnih listov in knjig, zakaj marsikaj najdeš v njih novoga, kar ti čez leto prav pride, ko vsled dela ne utegneš čitati; vendar se pa obvaruješ marsikatero škodo

„Princ Evgen.“

Pred kratkim so izpuščili v morje najnovejši avstro-ogrski bojni parnik „Princ Evgen.“ Parnik spada med vrsto naših „dreadnoughtov“ (nebojsenič.), torej grozovito oboroženih velikanskih bark. Tri take barke ima naša monarhija zdaj na morju: »Viribus unitis«, »Tegetthoff« in »Princ Evgen.« Zadnji je bil izdelan v »Stabilimentu tecnico« pri sv. Marku v Trstu. Krstna botrica temu parniku je nadvojvodinja Marija Kristijana. V morje izpuščen je bil parnik ob velikih slavnostih. Naša slika kaže ravno trenutek, ko drsa parnik polagoma v sinje morje. »Princ Evgen« je 151 metrov dolg, 27½ metrov širok in ima prostora za 20.331 ton (vsaka tona 1000 kil). Izdelan

Stapellaut des österr.-ungar. Dreadnought „Prinz Eugen“.

je iz imenitnega jekla Siemens-Martin. Oborožen je seveda grozovito, kakor vsi parniki te vrste.

prihodnje leto. Vsaka stvar hoče danes napredovati, zato pred vsem tudi tebi kot čebelarju naravnost potreba, da kolikor se da tudi napreduješ in izboljšaš, ter da že enkrat zapustiš načela srednjeveških starokopitnežev, ki s svojimi smešnimi, večkrat celo neumnimi frazami na vse pretege in hvale trudijo nje spet uresničiti na škodo modernega razvitka, na škodo čebelarja in njegovega žepa samega.

Cas je že enkrat, da misliš, bereš in računiš vsaj ob koncu leta in s tem premagaš, nagajivost, oholost, ter mračnjastvo po vgladu čebele. Zum zum, zum.

Gospodarske.

Poškropite sadno drevje z dendrinom! Že več let se uporablja za pokončevanje mrčesa v jesenskem in zimskem času z ugodnim uspehom neka posebna tekočina, zvana dendrin ali v vodi raztopen karbolinij. Večtetne izkušnje so pokazale, da se s intenzivnim škropljenjem sadnega drevja pokonča ne le mrčes sam, ampak tudi njegova zalega. Da se pa to, doseže, poškropi naj se sadno drevje z dendrinom ne samo enkrat, ampak vsaj dvakrat od jeseni do spomladi, da se z drugim škropljenjem pomori še oni mrčes in zalega, ki sta ušla prvemu škropljenju. Poškropiti pa se mora sadno drevje, če se hoče doseči izdaten vseh, na vsak način dokler je golo ali brez listja. Kdor prične s pokončevanjem mrčesa na sadnem drevju šele spomladi ali ko drevje ozeleni, se je spomnil prekasno, kajti izvaljeni mrčes se podrevju razide in poskrije, ter se naglo zaplojuje ali množi. Tako zatiranje gotovo ne bo izdatno. Ko je drevje golo, ostrže se z njega najlaže mah, lišaje in star, mrtev lubad, ki nudijo mrčesu pravo zavetje, da v njem in pod njim zimo srečno prebije ter da potem spomladi nadaljuje z uničevanjem raznih drevesnih delov. Kdor hoče doseči s snajzenjem sadnega drevja izdaten uspeh, ta naj vzame že sedaj drevesu strguljo in žičnato ali drevesno sčeta v roko, ter hajd pridno na delo. Ostrže ali očeti naj drevje prav dobro in poškropi na to z dendrinovo raztopino, katera se napravi tako-le: Za zimsko škropljenje naj se vzame na vsak hl vode po 10 do 15 kg, za spomladansko škropljenje pa po 2 do 5 kg dendrina. Preden se dendrin zlije v vodo, naj se ga dobro premeša in zlije nato v nekoliko mlačno vodo ter vse skupaj prav dobro premeša; posebno dobra za to je deževnica. Za škropljenje z dendrinom naj se uporabi škroplilnica za škropljenje trt in poškropi naj se prav dobro deb'o in drevesna krona. Spomladi preden drevje požene, pa naj se ga poškropi zopet, da se pomori še oni mrčes, ki je prvemu škropljenju ušel.

Naprava pijače za domačo uporabo. Glasom § 9 našega vinskega zakona sme napraviti vsak vinogradnik iz grozdnih vinskih ostankov takozvano domačo pijačo (petjot, tropinšnico, drugo vino, vinčk, žonto i. t. d.) V tem zakonu je bilo prej rečeno, da sme napraviti vsak toliko domače pijače, kolikor jo potrebuje za lastno družino, za svoje posle in stalne ter najete delavce; ni pa bilo določeno, koliko jo sme napraviti za vsako tu navedenih oseb. Ali kakor smo sporočili že lani so se izrekli zvedenci napravam c. k. polj. ministerstvu, da naj se dovoli napraviti vsakemu vinogradniku le toliko domače pijače, da jo dobi vsaka v zakonu zapadenih oseb k večem po 2 litra na dan.

Kdor je vinski mošt ali vinsko drozgo sladkal ali jima dodal sladkorja, ali pa samo prosil za dovoljenje, da bo smel dodajati sladkor, ta naj se dobro zapomni to-le: Kdor je svoj mošt ali pa zdrozgalo sladkal ali s sladkorjem zboljšal, kakor tudi oni, ki je dobil dovoljenje za to, a je nameravano dodajanje opustil, je dolžan sporočiti to c. kr. okrajnemu glavarstvu na j k a s n e j e d o 15. d e c e m b r a t. l. To sporočilo je koleka prosto.

Pozor na § 9. vinskega zakona. Kdor je napravil iz vinskih ostankov pijače za lastno uporabo, je dolžan označiti vso posodo, v kateri tako pijačo hrani, na vidnem mestu z znamenjem X in napisati mora na posodo ono ime, ki se običajno rabi v dotičnem kraju za tako pijačo. Vrhu tega mora sporočiti najkasneje do 31. januarja prih. leta c. kr. glavarstvu ali pa županstvu, koliko pijače je napravil, koliko glav je v hiši itd. (Prim. Gosp.)

MOCCA WÜRFEL
sind der allerfeinste, fix und fertigt gezeichnete Kaffee ein Würfel gibt 1/2 Liter, kostet 16 Heller. ÜBERALL ZU HABEN!! C. WENGER, FABRIK, KLAGENFURT.

530
705

Hiša

ob glavni cesti ležeča okoli, 1/2 orala vrta, 10 minut od Ptuja, pripravna za lončarsko obrt, kjer že obstoji lončarska peč, komaj pred 4 leti sezidana, se proda pod ugodno ceno 9000 K, katerih pa 5000 K ležeče obstoji, ostalo pa se po pogodbi izplača; natančneje se izve pri

F. CELOTTI,
zidarski mojster v Ptuj.

1063

Razglas.

Okrajna šparkasa v Konjicah
obrestuje od 1. januarja 1913
naprej vloge z

4 1/2 %

Obenem se obrestno mero
za hipotečna posojila
na 5 1/2 %
za posojila občinam in
korporacijam na 5 %
za menice na 6 1/2 %
zviša. 1058

Ravnateljstvo.

Prodaja se posestvo!

Ena enonad-tropna in ena pridična stanovalna hiša, drvarnice, oblastveno dovoljeni svinjaki s prostornim dvoriščem, veliki vrt za zelenjavo s 6 letnimi jako lepimi trtami, se pridela na leto 4-6 hekto vina, letni obrestni dohodek okroglo 1500 K, — se v mestu Celju za 19'000 K pod jako ugodnimi pogoji proda. Primerno za podjetje, ki potrebuje mnogo prostora Vprašanja na **J. Gratschner, Celje, Neugasse 13.**

1064

Razglas.

Predstojništvo hranilnega in posojilnega društva za spodnjo Rožno dolino v Borovljah (Unter-Rosentaler Spar- und Vorschussverein in Ferlach) je sklenilo, da od 1. januarja 1913 naprej obrestno mero za denarne vloge od

4 1/2 % na 5 %
in ono za posojila od
5 1/4 % na 6 %
zviša.

Borovlje, 4. decembra 1912.

1060

Predstojništvo.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à 160. — Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. **Raspodilatelj L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.**

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem i. dr. naznanjam da imam v zalogi vsakovrstne mesne izdelke, na razstavi v Parizu l. 1904 najvišje odlikovane. Slavnemu občinstvu posebno priporočam pristne kranjske klobase vel. kom. 40 h, ter fino prek. meso kg K 220, vse od pristnih, domačih, kranjskih preščiv. Pošiljam proti povzetju. Za solidno in sveže blago, kakor tudi točno postrežbo jamčim. S spoštovanjem Fr. Dolob, mesar in prekajevalec v Sp. Šiški. 1052

Jako dobro idoča krčma

trgovina z mešanim blagom, tobak-trafiko, (celi koncesion), kočlarja v Vičavi št. 13, 5 minut od mesta Ptuj, potem tudi druga različna posvetva, posebno pa za penzioniste lepi hrami in vrtni in še več, so po jako dobrih pogojih takoj za prodati. Več se izve pri **Aloju Mir v Ptuj, Wagplatz št. 5.** 1057

Jaz vem

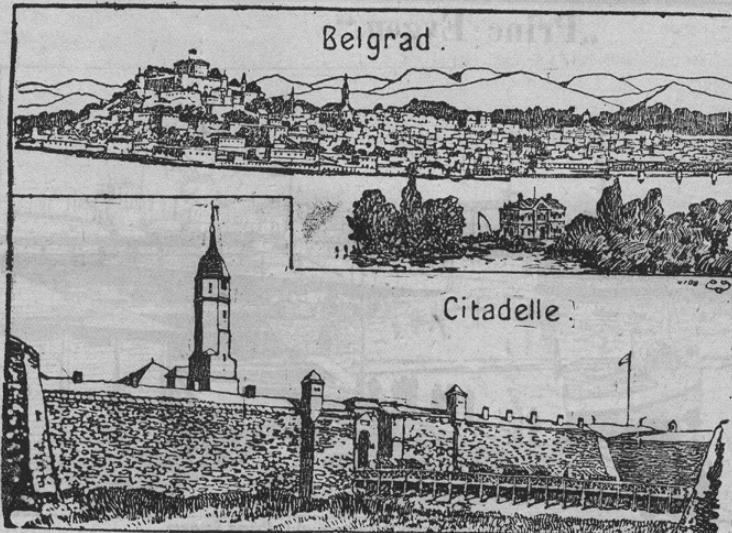
in Vi morate tudi vedeti, ako vpoštevate higijeno svojega telesa, da je v Vaši hiši zanesljivo desinfekcijsko sredstvo neobhodno potrebno. Bolezni, rane, opekline se pojavljajo mnogokrat; za desinfekcijo na bolniški postelji, za antiseptične obveze pri ranah, bulah, za irigacijo in preprečenje nalezljivosti, za stalno rabo pri vsaki vrsti desinfekcije ali odprave duha je najbolj primeren znanstveno mnogokrat preizkušeni in po celem svetu znani, kot najboljši desinfiens sedanosti priznani

LYSOFORM

ker vpliva hitro in gotovo, se da rabiti od vsakogar brez nevarnosti, diši prijetno aromatično, ne škoduje toži (kakor druga desinfekcijna sredstva) in je končno jako ceno; zato ga priporoča večina zdravnikov in se rado v vsaki hiši rabi. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom za rabo se dobi za 80 vinarjev za steklenico à 100 gramov v vseh apotekah in drožerijah monarhije. Vpoštevajte, da Lysiform nepriljubljen duh in pot hitro in sigurno odpravi.

Podučno, od odličnega zdravnika spisano brošuro o „zdravju in desinfekciji“ dobite zastoj po kemiku Hubmann, referentu „Lysiform-tvornici“, Dunaj, XX., Petraschgasse 4. 133

Belgrad.

Zanimiv je v teh bojnih časih pogled na glavno srbsko mesto Belgrad. Mesto leži tam, kjer se stekati Donava in Sava in je važno železniško ter trgovsko središče. Skupno šteje okroglo 75.000 prebivalcev. Mesto ima trdnjavo (citadelo) še iz časov turških vojen, ko je avstrijski vojskovodja princ Evgen iztrgal Belgrad iz turških krempljev. Zdaj skušajo Srbi te stare utrdbe s turškimi kanonami (!) okrepčati za boj proti naši državi! Naša slika kaže zgoraj splošni pogled na mesto samo, spodaj pa citadelo ali trdnjavo, s katero bi v slučaju vojne avstrijski kanoni najprve glasno besedo „govorili.“ Mislimo, da bi Avstriji niti srbskega odgovora ne počakali. Veljala bi beseda pesni:

„Prinz Eugenius, der edle Ritter, wollt' dem Kaiser wiederum kriegen Stadt und Festung Belgrad.“